

Шельгоріна Сюзана Ігорівна

студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

АКТИ ООН ЯК ДЖЕРЕЛА ТРУДОВОГО ПРАВА

У повсякденному житті правозастосовним органам дедалі частіше доводиться звертатися до міжнародно-правових актів про працю. Ця тенденція пояснюється активною участю країни в житті світового співтовариства, діяльності багатьох міжнародних організацій та значною міждержавною правотворчістю. Міжнародно-правове регулювання праці перетворилось у важливий чинник, що характеризує соціальну дійсність сучасного світу, який є цілісним та взаємозалежним [1, ст. 60].

Україна як самостійна держава проголосила визнання загальнолюдських цінностей і тому зобов'язалась дотримуватись загальновизнаних принципів міжнародного права. Статтею 9 Конституції України передбачено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України [2].

Визначальна роль у міжнародно-правовому регулюванні суспільних відносин належить правовим актам ООН – найбільш впливовій міжнародній інституції, учасником якої є Україна. Характеризуючи ООН та її місце у міжнародно-правовому регулюванні суспільних відносин, в тому числі і трудових, слід підкреслити, що в межах цієї інституції ухвалюються декларації, пакти, конвенції, головною метою яких є впровадження загальнолюдських цінностей і пріоритетів у міжнародному, міждержавному спілкуванні, зокрема через забезпечення ефективного міжнародно-правового регулювання праці.

Головний внесок нормативних актів Організації Об'єднаних Націй у міжнародно-правове регулювання соціально-трудових відносин полягає в проголошенні основних прав людини, які мають бути закріплені в законодавстві кожної цивілізованої країни. Серед проголошених ООН основних прав людини – комплекс трудових прав, які переважно закріплені у Загальній декларації прав людини та Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права. У цих документах сформульовані основні права і свободи людини, до числа яких входять і найважливіші трудові права. Конкретний їх перелік розпочинається з проголошення прав на працю (ст. 6), права кожного на справедливі і сприятливі умови праці (ст. 7), право на соціальне забезпечення, включаючи соціальне страхування (ст. 9), право кожного на достатній життєвий рівень для нього і його сім'ї (ст. 11), право кожної людини на освіту (ст. 13) [3, с. 37]. Закріплені в

Декларації принципи і норми постійно розвиваються і уточнюються у процесі укладення нових міжнародних угод. Все це свідчить про дієвість цього документа і його важливе значення для розвитку міждержавних відносин. У цей час Декларація є одним з основних джерел права, широко використовується багатьма державами при розробці положень конституцій та законів, що стосуються прав людини.

Загальна декларація вперше сформувала певні соціальні еталони – соціальні стандарти у сфері прав людини, стала своєрідним взірцем поняття такого соціального явища, як «права людини», «навчальним посібником» у цій справі для країн світу. Загальна декларація прав людини заклала основи подальших міжнародних угод – на світовому і регіональному рівнях – у галузі прав людини, зокрема у сфері трудового права.

У Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права також містяться положення про працю неповнолітніх та жінок-матерів. У статті 6 Міжнародного Пакту про економічні, соціальні та культурні права право на працю трактується, як право кожної людини на отримання можливості заробляти собі на життя працюю, яку вона вільно обирає або на яку вільно погоджується.

Протягом часу функціонування ООН було ухвалено низку інших актів, які спрямовані на забезпечення та гарантування трудових прав особи: Конвенція про права інвалідів, Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (1979), Конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (1966) та низка інших документи, що вносять свій внесок у основи законодавства кожної демократичної держави.

Як показав досвід останніх десятиріч, визначені у міжнародно-правових актах трудові права та свободи особи набули вирішального значення для розуміння трудової правосуб'єктності як у міжнародному, так і національному масштабі, вироблення дієвих підходів до її правового регулювання. ООН відіграє вирішальну роль у формуванні єдиної системи засад і принципів міжнародно-правового регулювання трудової правосуб'єктності у сфері праці, що дозволяє їх перевтілити в національну систему трудових прав та обов'язків учасників трудових відносин. На сьогоднішній день сучасні цивілізовані країни є членами ООН. Вони беруть на себе відповідальність розвиватися демократичними, соціальними та правовими державами.

На нашу думку, будь-яка держава повинна розпочинати свій шлях із дотриманням міжнародних стандартів у сфері соціального забезпечення, що слугуватимуть правовою основою для побудови демократичної, соціальної країни. Тому пріоритетом сучасних конституцій є не тільки і, можливо, не стільки права людини, як гідний людини, певний рівень життя, який забезпечується кожному члену суспільства державою. Законодавство України про працю, хоч і неповністю

відповідає міжнародно-правовим нормам, проте в цілому містить високі стандарти у сфері праці.

Список використаних джерел

1. Жернаков В.В., Прилипко С.М., Ярошенко О.М. // Трудове право: підручник. – Х.: Право, 2012. – 496 с.
2. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 р. // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи / Упоряд. Ю.К. Качуренко. – К.: Наукова думка, 1996. – С. 36-58.

Ключові слова: міжнародно-правове регулювання; Конституція України; Міжнародний Пакт; трудові права; Конвенції.

Науковий керівник: д.ю.н., проф. Чанишева Г. І.

Шкільнюк Анастасія Дмитрівна

студентка 3-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Служба в поліції є державною службою особливого характеру, яка є професійною діяльністю поліцейських з виконання покладених на поліцію повноважень [1]. Діяльність працівників поліції є ризикованою, тому потребує додаткової державної підтримки у сфері надання соціальних гарантій.

У разі настання страхових випадків, кожна особа, у тому числі і працівник поліції, має право на отримання соціального забезпечення. Одним із проявів державної підтримки осіб, які зіштовхнулись із складними життєвими обставинами, що не залежать від їх волі, є пенсійне забезпечення.

Якщо брати до уваги види соціального забезпечення, то варто зауважити, що одним із них має виступати пенсійне забезпечення, а не пенсія, адже пенсія – це лише певне матеріальне благо, яке надається громадянам, які зазнали страхового випадку, в межах пенсійного забезпечення. Змістом пенсійного забезпечення є надання непрацездатним громадянам грошових виплат – пенсій (як різновиду пенсійного забезпечення). Розглядаючи співвідношення таких категорій, як